

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slov. Narodu“.

Belgrad 14. decembra. Ravno kar je izšla vladna proklamacija, ki naznanja, da je srbska vojska dobila ukaz mejo prestopiti, vojno začeti.

Belgrad 14. decembra. (Oddan ob 5., prišel ob 6. uri 15 minut zvečer.) Proklamacija kneževa izreka neovisnost Srbije, napoveduje Turčiji vojno in končuje:

Napred junaci uz pobedonosne zastave cara oslobodioca s verom v Boga svemogućega zaštitnika pravde u ime oslobođenja svoje podjarmljene braće i nezavisnosti naše drage otačbine Srbije! Napred junaci, božja je volja!

Mesto Belgrad je razsvitljeno. Navdušenost je nepopisljiva.

Peterburg 14. decembra. Iz Bogota se oficijalno 12. decembra poroča: V Plevni je ujetih 36.000 turških vojakov in 77 kanonov. Rusi so izgubili v boji pred Plevno 10. decembra 57 oficirjev in 1792 vojakov.

Dne 11. decembra so velike turške moči prestopile reko Lom proti koru Vladimirjevemu pri Mečki, a bile so po najtrdovratnejšem boji sijajno nazaj vržene.

Vojska.

Denes prinašamo zopet važno in veselo poročilo. Slovansko vprašanje je velik korak

naprej storilo: Srbija je v vojno akcijo stopila. Kar smo tako dolgo vedno kot gotovo in neizogibno prorokovali, na kar smo vedno verjeli, naj so protivniki še tako zabavljali, to se je zgodilo. Prvi od nas napovedani nasledek pale Plevne je postal živa istina, Bog daj, da kmalu sledi drugi.

Drugo važno poročilo je, da zdaj iz oficijalnega vira vemo, da so Rusi v Plevni ujeli 36.000 Turkov. Včasih se je mislilo, da jih je več, včasih so pisali, da jih je menj. Gotovo je veliko pobitih bilo in mnogo je umrlo jih mej obleganjem na ranah in boleznih. Število kanonov, 77, tudi nij veliko. Vse to kaže, da so se Turki res očajano hrabro branili.

O predaji Plevne se iz Bukarešta poroča, da so prebivalci plevenski, ki so uže dalje časa lakoto in mraz terpeli, hoteli se Rusom udati. S tem so Osmana prisilili, da je naredil izpad.

Ujeti Turki v Plevni plačujejo to, kar kupujejo, z indijskimi rupijami, na katerih je podobna angleške kraljice. Nov dokaz, da Turčija vojuje le za angleške denarje.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 13. dec. [Izv. dop.]

Državni zbor gre čez praznike na počitnice ter pusti vsa važna vprašanja nerešena. Ker proračun za prihodnje leto še nij sklenjen, dovoli se začasno za prve tri mesece, da se smejo davki pobirati in na podlogi lanskega proračuna državni stroški plačati. Isto tako je z nagodbo z Ogersko, katera se tudi začasno podaljša na četrt leta. Čudna je res naša država, osnovana na odpoved, nikjer nič gotovega in stalnega. In vendar so nepremišljeni ljudje, ki bi nas radi zapletli v vojsko.

V poslednji seji je bil na dnevnem redu račun o državnem posojilu 80 milijonov gold.,

katerega je bil državni zbor leta 1873 privolil, da bi se bilo v okoliščini prišlo tačasni denarni krizi. Iz te svote so se zidale nekatere železnice, práv nepotrebne, 18 milijonov gold. pa so državne posojilnice raposodile nekim akcijskim in železniškim društvom. Kako malo varno se je pri tem ravnalo, kaže predloženi račun, iz katerega se vidi, da je samo 4 milijone vrnenih, 14 milijonov gold. pa še zdaj po zraku plava in bati se je, da je velik del tega zneska uže izgubljen. Poslanec dr. Vošnjak je prvi besedo poprijel o tem predmetu in vlado ostro grajal, da tako slabo gospodari z državnimi denarji, da ubozega davkoplačevalca, ako le kak krajcar davka dolžuje, precej najde in zarubi, kjer pa gre za milijone gold., mirno čaka, dokler nij vse izgubljeno.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. decembra.

Pad Plevne je po češkem, kakor iz časnikov vidimo, povsod isto tako radostno sprjet bil, kakor pri nas. Mnogo krajev je bilo razsvetljenih. V Pragi je mnogo ljudij zaprtih bilo, ker so agitirali za razsvetljavo. Vojaki so bili v Pragi ves dan v kasarnah konsignirani.

V ogerske delegacije odseku je grof Andrassy rekel, po najnovejšem poročilu „Pester Corr.“, to-le: Pad Plevne njegove politike, ki nij vezana na slučaje, ne izpremeni nič. Njegova reformska nota je imela v sebi celo vrsto dobro premišljenih od vseh strani sprejetih reform. Pomirjenje vstashev na njih podlogi je le ponesrečilo se, ker so vstasi garancijo terjali, za katero se pa edinost Evrope nij brez izjeme dobila. Ko bi bil tudi on mislil, da le udeležanje vojske daje pravico pri sklepanji miru zraven govoriti, pa bi bila tudi Avstrija denes v sredi vojske. Ali Andrassy pravi, da je te misli, da je Avstro-Ogerska

Listek.

Cetinje in Njeguši.

(Iz „Srbadije“, prevel Ferdo Š—č.)
(Dalje.)

Mlajši sin Ivanov, (katerega narod zove Ivan-bega) Staniša Črnojevič, hoče s turško pomočjo priti do prestola v Zeti, poturči se, Turki mu dajo ime Skender-beg — spominjajoči se valjda še živo Skender-bega Kastijotića — pa mu dajo tudi vojske, da prežene svojega brata, starejšega Džurdža iz Zete. K Stanišu pristopi tudi dosti ljudstva iz Zete, tudi ti se poturčijo, pa s turško vojsko napadejo Džurdža. Ali Džurdžo jih s svojimi Zečani odbije, pa zraven vjame tudi dosta teh poturčenih Zečanov. Ti ostanejo v Zeti, a obdrže svojo novo turško vero. Pravnuk Ivan-bega, Džuro Črnojevič, za ljubav svoje žene Italijanke zapusti Črno goro, odda svojo vlast

takratnemu zetskemu metropolitu, Germanu, a sam se poda z ženo v Italijo leta 1516, a narod imenuje tisti del Zete, katerega Turki nijso osvojili Črnojeviča gora, ali kratkeje Črna gora, a rečico Obod Črnojeviča reka. Ime Črna gora predstavijo posle Turki v svoj jezik Karadag, a Benetčani v Montenegro. Metropolit je v resnici dobil od Džure Črnojeviča posvetno oblast nad vso Zeto, a je v stvari nij imel. Znano je, da so Srbi v Zeti tudi takrat bili razdeljeni na plemena, a ta zopet v bratstva (tako kakor tudi Arbanasi). To so bile „knežine“, a nad vsakim teh plemenov je bil „knez“. Vsako pleme je bilo neodvisna zajednica, brez kakih odnošajev z drugimi plemeni, še več, mnogokrat so se tudi mej soboj krvavila, pa so nekatera plemena samo zaradi prepira, da drugim nagačajo, počela tudi davek plačevati skadarskemu paši. A navadno, če so Turki napali Črno goro, so plemena pustila mejsebojno krvavilo, da bi

eno drugemu pomagala, akoravno so se potem ko so Turke odbila, zopet mej soboj krvavila. Vladike so bili izprva iz raznih plemenov, pa iz katerega koli plemena je slučajno kaki bil, kakor smo rekli, nij imel nad plemeni nikake druge kakor duhovne oblasti. Mej tem se one poturice, o katerih smo rekli, da jih je Džordže ujel in naselil, jako pomnože. Vladike jim ne morejo nič storiti, ker se poturice drže svojih plemenov in bratstev, a ta jih, kakor svoje rojake, zaklanjajo. Pride tako daleč, da so uže skoro vso vlast dobili v svoje roke. In tako takrat malo da ne izgubi Črna gora svoje neodvisnosti „po mirnem in postavnem potu“. Da se temu doskoči, dogovori se takratni vladika Danilo Heraković Njeguš z glavarji onih plemenov, kjer še nij bilo veliko poturic, ter jih vse potolče l. 1707, a sedištca jim razdere. Tako razdere tudi prvo Ivan-begovo prestolnico, Obod. Pod tem istim vladikom stopi tudi Črna gora prvič

tudi brez vojske močna zadosti, da varuje svoje interese. Dva pota sta, da se varuje državne interese — tako, da se varuje ali ne varuje dobro prijateljstvo z drugimi vlastmi. Andrassy je čutil dolžnega se, prvi pot nastopiti. Varovanja interesov za vsa prihodnjost pa ne more niti kaka druga država garantirati. Mi imamo zavest, da smo svoje interese ob pravem času naglasili.

Vsi **magjarski** listi, ki so nekdanj vpili navdušeni „Plevna za Vilagoš“, kriče zdaj za božjo voljo po diplomaciji, naj bi mir sklepala ali posredovala.

Vnanje države.

Turški parlament se je odprl. V prestolnem govoru se zopet govori o reformah glede „enakosti“ vseh podložnikov, in pozivlje naj se še dalje prinašajo žrtve za brambo dežele.

Angleški „Times“ pravijo, da Anglija ne bode nikoli intervenirala, da bi rešila evropske provincije Turčiji, zato svare pred vsako demonstracijo, ki bi le Turčijo motila.

Iz **Francoškega** je dones zopet nekaj nepričakovane poročati. Mac-Mahon se je zopet udal, zopet z Dufaurom v zvezo stopil in temu nalog dal, osnovati republikansko ministerstvo. Naposled bode torej krize vendar konec. — Nekeje deputaciji republikanskih senatorjev je Mac-Mahon rekel, da ne dela on za nobeno monarhično stranko, ampak da bode do leta 1880 republikanske institucije vzdržal, če bo še predsednik.

Dopisi.

Iz Dunaja 10. decembra. [Izv. dop.] (Koncert slavlanskega pevskega društva.) Slavjansko pevsko društvo na Dunaji, reprezentujoče vse Slavjane, čemur še seveda nekaj panog manjka, ima zopet večer zabilježiti, ki je vreden enajstih v prošlem letu. „Velika koncertna beseda“ oponesla se je, kar se tiče izvrstnega izvedenja programa kakor i mnogoštevilnega občinstva prisostnosti nad nade celo društvenih optimistov. I to je sigurno znak, ka je društvo vedno i vedno v napredovanji. Za dunajske Sloane je slavjansko pevsko društvo jedino, v kojem se najbrojnejše shaja dunajska slovanska inteligencija, v kojem je Slavjan, ne gledé na politično barvo — kajti Slavjani, kakor v avstrijskem okvirji sploh tako i v rezidenci, dele se le v preveč mišljenj — domač, kakor inače ne more biti nikjer. To se tudi vseobče priznava i to je tudi uzrok, da so koncerti slavjanskega pevskega društva čim dalje tem mnogoštevilnejše obiskani.

Prva točka na programu bila je letos skladba slovenskega kompoziterja — A. Försterja „Slava Slovencem“, koja izvrstno

pesen zložil je duhoven iz Štajerske, župnik v Ločah — Jože Virk. Na tukajšnje Slovence, ki so se udeležili koncerta, napravilo je to posebno dober vtis, kajti, da bi bila ravno Slovenska na prvem mestu velicega i obširnega koncertnega programa, tega se najstarejši ud, ki ga imamo Slovenci v slovanskem pevskeem društvu, ne more spominjati. Slovencem je to laskalo, kajti videli so iz tega, da Slovenci v društvu nekako ulogo igrajo. I res, tako marljivih pevcev i v tolikem broju kakor letos, še slovansko pevsko društvo nij imelo izmejslovenskega rodu.

Zbor je izvel to točko vrlo dobro. Krepko, kakor se je pela „Slava Slovencem“, izraževala je dobro krepak duh pesnika i vrlost njenega skladatelja.

„Naj viharja moč razsaja
Hraste cepi, skale taja
Pahe zemlje naj zdrobi;
Vendar kakor siva skala,
Sred viharjev trdno stala,
Večna bo Slovencev čast!“

Ko so doneli zadnje (pete) kitice burni glasovi, nastalo je silno ploskanje, i če bi se kedaj kakova pesen bila smela ponavljati, gotovo bi se bila ponavljala „Slava Slovencem.“

V drugej točki odlikoval se je solist g. Fr. Jerie z arijo z Astorge i s češkimi narodnimi pesmami. Nejenljivi plosk i burno priznavanje kazalo je, kako je ta pevec segel občinstvu z izbornim svojim tenorom i z izvrstnim prednašanjem v globino srca. G. Jerie je biser društvu, z jasnim svojim glasom, a ta večer bil je lahko ponosen na klicanje: to je junak večera!

Slavno znana umetnica na harfo, gospica Terezina Zamara, z vrlo svojo sodružico Frida baroneso Odkolekovo, napravila je neminljiv vtis na občinstvo, igraje duo iz arij iz Molique-a. Uže njiju prikaz očaralen, očarali sti še bolj sè svojo umetnostjo na bi-bliškem godbenem stroju.

Največ težkoč prizadejal je velik i umeten zbor Förchtgottov „Památce (spomin) Jungmanove“ — ki je bil v četrtej točki. A vaje in izurjen zbor ga je pel krasno, nepričakovano odlikoval se je tu sè svojo spretnostjo. —

Virtuoz na violončel, g. Teobald Krečman, ki je z veliko urnostjo in duhom igral Röverjevo „fantazijo po motivih od Chopina“, žel je tudi mnogo pohvale za svojo produkcijo. V naslednjih točkah pela sta se dva zbora in sicer: Lawrowskijev „Do zori“ in društvenega pevovodje g. A. A. Buchte kompozicija „Šuhaj Slovák“. G. Buchta se je ta

večer prvič v koncertu proslavil kot skladatelj. Kot navdušenemu Slovanu in vrlému pevovodji slovanskega pevskega društva pristojala je uže itak najburnejša slava. Da se je pokazal v skladbi kot veleduh, mu je pokazalo občinstvo po neprenehljivem burnem ploskanji. O vrednosti kompozicije, v kojoj se duhovito izrazuje značaj slovaški, mehkost, a ipak krepost, jaden njega položaj, a ipak napolnjevač z boljšo nado bodočnosti — je le en glas, — da je neprecenljiva. Slovansko pevsko društvo imelo je v slavnem ranjcem Förchtgott-Tovačovskem vrlega pevovodjo, ki si je na veke stavil spomin s krasnimi svojimi kompozicijami, ki se pojo uže mej vsem slavjanskim svetom, in kdo zna, če se nij v Buchti rodil velmož, ki ga bodo tudi vsi Slavjani s ponosom imenovali in peli v pozne, pozne čase. Kratko naj pri tej priliki omenim, da je g. Buchta pri dunajskoj dvornej operi čislán mej prvimi muziki, da ga je dunajsko društvo „Verein der Musiker“, obstoječe največ iz Nemcev, uže davno imenovalo za predsednika, in da se celo uže v Nemčiji njegovo ime često imenuje.

V osmej točki igrala je zopet gospica Zamarova na harfo in sicer „Transcriptionen aus der Walküre“, Sigmunds „Liebesgesang“, kar je njena lastna kompozicija, in Gounodovo „Frühlingslied“ variiran za harfo. Kar je s temi produkcijami dosegla ta vrla umetnica, je neopisljivo. Vse občinstvo bilo je kot okamenelo, nihče se nij ganil, vse je zrló s žarečim okom s hlopečim srcem na njo, kot na kako polu boginjo izmejsiren. Stoprav nekaj trenutkov po končanem piesi je zagromel strašansko plosk, da bi človek bil oglušil. — Imenovana umetnica je engazirana pri tukajšnjem dvornem gledališči in sodeluje vedno pri najboljših koncertih.

Zadnja točka bila je „Förchtgottova“ prva kitica slavjanskih narodnih pesnij (a. ruska, b. maloruska, c. hrvatska, d. slovaška, e. ruska.)

Vse so krasne, ali najlepša izmejs njih je ruska in sicer prva. Golobček toži po svojej družici in v žalosti premine:

„Stonjet, stonjet sizij golubček,
Stonjet on i den i noč,
Jego milenkij družoček,
Otletjel na dolgo proč.“

On už boljše nje vorkujët
I pšenički ne kljujët
Vse toskujët, vse gorjujët
I tihonko slozi ljet.

On na travke priljegajët,
Nosik v pjerja zavjernul,

z Rusijo pod Petrom Velikim v bližje zveze. Isti vladika, da bi dobil posvetno vlast v svoje roke, a vedoč, da sam do tega ne pride, namenuje „guvernatorja“, kateri ima oblast nad vsemi plemeni. No plemena ostanejo zopet razdeljena, ter ne marajo mnogo za „guvernatorja“. Ta razdeljenost traja v Črnej gori trideset let. Še pred vladiko Herakovićem, dokler je še bila v Črnej gori poturica, so gledali Benetčanje, da Črno goro pokatoliče. To je bilo za časa vladike Visarijona Bajice. Da bi to dosegli, se nekoliko Italijanov naseli v Cetinjah, pa tu otrujo vladiko, v zahvalo, ker so jim Črnogorci v vseh bojih proti Turkom pomagali, pa tudi zdaj pomagajo, da razbijejo Topal-pašo. Prevrijajo narod, da je vladika umrl navadne smrti, pa še razdvoje Črnogorce s Turki. Sulejman-paša (Šendžer-vezir) pride, da iztira Italijane

iz Cetinji, pa tudi to dospe s pomočjo črnogorskih poturčenjakov. Tu je poginil tudi čuveni junak Bajo Pivljanin, braneč Cetinje. V „Gorskem vijencu“ se to tako popeva:

„Soko Bajo su trideset zmajevah
Mrijet neće, dok svijeta traje:
Dočekaše Šendžera vezira
U vrh ravne gore Vrtijeljke,
I klaše se letnji dan do po dne.
Ne hće Srbín izdati Srbina,
Da ga svijet mori prijekorum,
Trag da mu se po prstu kaže,
Ka' nevjernej kući Brankovića —
No svi pali jedan do drugoga,
Pjevajući i Turke bijući.“

Kakor smo rekli, v prvih časih so bili vladike iz raznih plemenov, pozneje samo iz hiše Petrovića, ker potem je zmirom vladika kakega svojih sorodnikov zakaludžeril, pa ga potem narodu priporočil, a narod je v to pri-

volil, ker, kakor smo rekli, vladike tudi tako nijso imeli druge, kakor duhovne vlasti, a plemena so ostala neodvisna. Ko pod Petrom I. Petrovićem (svetim Petrom) Črnogorci pobijejo pašo Bušatlijo Mahmuda, se pridružijo Črnej gori Piperi in Bjelopavlići. Pozneje hoče Dželaludin-paša kaznovati neka hercegovska plemena, pa udari nanje, no Črnogorci pri-skočijo Hercegovincem v pomoč, ter pobijejo Dželaludin-pašo. Vsled tega se pridruži Črnej gori Morača in Rosci. Še vladika Peter I. Petrović hoče uničiti plemensko neodvisnost, pa mu ne gre izpod rok. Ko pride vladika Peter II. Petrović, poskuša da dovrši, kar je prednik hotel. Najprvo odpravi guvernaturo; ker guvernatorki, če tudi nijso imeli vlasti, so se smatrali za suverene. S pomočjo nekoga ruskega poslanca vspe pri narodu, da se guvernatorka prežene, kateri se je nad vsem

Už nje stonjet, ne vzdihajet,
Golubok na vjek usnul."

Kakor je krasna vsebina te pesni, tako presunljiva je nje skladba. Kakor se v Hamletu sliši iz daleka tihotno-tužno petje duhov iz dalnjega cbrežja, tako te ta pesen pelje v daleki gaj, kjer sivi golobček od tuge, da nema več mile mu družice, ne kljuje več pšeničke, ampak lije na tihem solze — in slednjič sam premine.

Tako vršil se je prvi del programa. V drugem delu svirala je godba Hoch- in Deutsch-meistrovega pešpolka pod vodstvom izvrstnega kapelnika g. J. Dubca. Tu se je mnogo toček moralo ponovljati. Posebno so se pak dopadle: Martechinija, kadrilja iz dalmatinskih pesnij, Petersen slovanski potpourri in Hellmesbergerjev: Valse concertante, v kojem poslednjem komadu se je posebno Hellmesberger junior odlikoval s spretnostjo na violini. Slovenskih moralo se je več ponavljati, posebno „Kje dom je moj,“ ki je bil koj pričetkom burnim ploskanjem pozdravljen ter se je moral trikrat ponavljati. Igral se je mej splošnim sopevanjem navdušenega občinstva.

Konec koncerta bil je stoprv okolo druge ure po polnoči. In do zadnjega konca vstrajalo je mnogo občinstva. Posebno moram denes pohvaliti slovenske vseučilišnike, kojih je izmej vseh slavjanskih bilo največ pričujočih (nad 40). Tudi mej pevci slovanskega pevskega društva je razven Čehov največ Slovencev, ter so si po spretnosti svojih glasov in marljivem obiskovanji pevskih vaj pridobili lep renommé mej odličnimi tukajšnjimi slovanskimi možmi, ki so ne le v svojih specialnih rečeh strokovnjaki, ampak slovó tudi mej slovanskimi narodi. —

Mladino pak, ki je še na domačih tleh, opozorujem: naj se marljivo uri v petji. Kadar ideš v tujino in se pridružiš slovanskim pevcem ali poješ sama za se v krasnih slovanskih narečjih, tu bodeš čutila ono slast, ki človeka navdaja, kadar poješ krasne slovanske pesni mej tujci, hranjuoč in neteč domovinsko čutje, razgrevajoč in navduševajoč se za vse, kar blaži, lika in povzdiguje srce. —

Radovan Perunov.

Domače stvari.

— (Banket,) katerega je osnovala narodna stranka v Ljubljani, praznujoča pad Plevne, dne 13. t. m. zvečer v steklenem salonu ljubljanske čitalnice, bil je sijajen, ter se je improvizirani program celega večera vršil primerno slavjanskej slavnosti, katera se

naslanjal na Avstrijo. Zdaj gleda, da dobi plemenske poglavarje, kneze za-se. V ta cilj osnuje „senat“ in „gvardijo“ (višjo in nižjo sodnijo) pa v njina umesti kneze. Zdaj sestavi sebi telesno stražo, „perjanike“. Ko tako dobi moč v roke in si poglavice pridobi, naloži narodu davek. Treba je vedeti, da dotle Črnogorci niso nikomur ničesa plačevali. Nekatera plemena se vsled tega vzdignejo, pa jih vladika nekaj sè silo, a nekaj z lepim umiri. Za časa njega osvoje Turki od Črne gore dva otoka na Skadarskem jezeru, Vranjico in Lesandro, a Avstriji proda vladika za 100.000 gld. črnogorsko stran iznad Kotorja, „da bi s tem dokazal, da Črna gora nij pod Turško, nego da more sè svojo zemljo razpolagati, kakor hoče“.

(Konec prih.)

je praznovala. Okolo devetih zvečer zbralo se je nad 60 najodličnejših ljubljanskih narodnjakov v imenovanih prostorih, in zabava je postala takoj jako živahna. Vrsto napitnic pričel je stavbeni svetovalec Potočnik in nazdravil nj. vel. našemu cesarju, zavezniku in prijatelju ruskega carja. Krepko so trčile kupice in navdušeni „živio“ je zadonel prevzvišenemu zavezniku slavnega carja Aleksandra, osvoboditelja Slovanov. Potem je napil advokat dr. Zarnik zmagonosnej ruskej armadi, in navdušeni živio-klici strinjali so se s krepkim „Naprej zastava Slave“, katerega je svirala godba. Tajnik J. Murnik pozdravil je v imenu zadržanega dr. J. Bleiweisa navzočine in izrazil v imenu istega, kako se zлага z vsemi praznujočimi ta dan slovanske zmage. Dr. Karel Bleiweis povdarjal je v svojem govoru zasluge zmagovite zdaj Rusije, katere ima ona glede konvencije v Genfu, in nazdravil Rusiji kot naprednici v sanitarnem in humanitarnem obziru. Urednik Jurčič je napiljal, povdarjajoč vstrajnost in žilavost armade ruske v obleganji Plevne, naše slovenskej vstrajnosti v narodnej borbi, katero imamo Slovenci doma dan na dan. G. Franjo Drenik je vzdignil čašo, ter nazdravil slavnemu ruskemu carju, in mej živio-klici zadonela je krepko po godbi svirana ruska himna in ž njo naša avstrijska cesarska, pozdravljena z istim navdušenjem, za njima je napil notarijatski kand. Janko Kersnik narodu, ki je lani in prej uže stoletja prelival kri v boji s Turki in ki ima tudi denes ali jutri uže stopiti v vrsto sedanjih slovanskih sobojevnikov v Bulgariji, to je narodu srbskemu; sledila je gorka napitnica Rumuncem, ki jo je napiljal trgovec Fr. Bučar, in Hubmajerjev nazdrav hrabremu narodu Črnogorskemu. Za njimi pak jih je sledilo še mnogo in mnogo, tako: gorko je bilo sprejeto nazdravljenje, ki ga je napil dr. Derč narodnemu ženstvu slovenskemu. Dr. Zarnik je napil Rusu Aksakovu kot narodnemu tribunu ruskega naroda in predsedniku slovanskega komiteta v Moskvi. Navdušeno sprejet je bil tudi nazdrav istega narodu francoskemu, kot prihodnjemu zavezniku Slovanov. Pozna ura je bila uže minola, ko je bila končana oficijalna vrsta toastov, in so prišle na vrsto druge za ožje prijateljske kroge namenjene napitnice. Zgodnje jutro je bilo uže tu, ko se je počasi ločila vesela družba in vsak je vzel soboj zavest, kako gorko bi jejo srca naša za veliko slovansko stvar, katerej je napolnila doli v jugu zora, katera jedina je narodom prava, to je krvava zora.

— (Sneg) je pri nas včeraj temeljito zapadel in gre še, ko uredovanje te številke končujemo.

— (Prestavljen) je na lastno prošnjo sodski adjunkt Janez Püchler iz Logatca v Kamnik. Imenovan pa je avskultant Vidic za adjunkta pri sodniji v Logatci.

— (Ogenj v špitalskih ulicah.) Predsinočnjem je trikratni strel z ljubljanskega grada naznanjal ogenj v špitalskih ulicah h. št. 8. Dimnikar je popoldne saje v dimniku žgal, a ne dovolj pazil, tako se je podstrešje vnelo in zgorelo. Nevarnost je bila velika za sosednje hiše. Le dobroti ogenjskih zidov pa tudi urnej pomoči požarne straže se je zahvaliti, da požar nij dalje segel. Ogenj je bil tem večji, ker je pod streho hiše bilo mnogo blaga gg. Sušnika in Webera, metlje, laneno in deteljno seme, ki je vse zgorelo. Vojaki so prehod ulice zaprli. Po glavnem

trgu in na frančiškanskem mostu se je trlo gledajočega občinstva. Sreča je tudi bila, da nij bilo ni najmanjšega vetra.

— (Narodna čitalnica v Celji) ima v nedeljo 16. decembra svoj redni letni občni zbor, h kateremu se vsi udje uljudno vabijo. Začetek je ob 6. uri zvečer. Dnevni red je: 1. Predsednik prične zborovanje z nagovorom. 2. Poročilo tajnikovo o delovanji odbora in zgodovini čitalnice leta 1877. 3. Poročilo blagajnikovo o stanji blagajnice in premoženji društva. 4. Volitev novega odbora za leto 1878 in treh gospodov za pregled računov po pravilih. 5. Posamezni predlogi društvenikov. — Po občnem zboru se prične večerna zabava s petjem in tombolo.

Odbor.

Izpred porotnega sodišča.

(Hudodelstvo rop, drugi dan obravnave.)

V Ljubljani 12. dec.

Pri koncu denašnje obravnave je izrekel zatoženi Cviren, da sedaj hoče resnico povedati. Res je sicer, pravi, da je prišel Tomaž Hočevar k njemu in ga nagovarjal, naj on ali kdo drugi zato pripravi njegovej sestri, katera bode popoldne ob 3. uri dobila 300 gld. dr. Mencingerju, ta denar vzame. Cviren pravi, da je rekel T. Hočevarju, da on ne more dejanja izpeljati, ker ga njegova sestra Mica Hočevar pozna. Šel je k Kozlu, kateri je bil takoj zadovoljen Mico Hočevar oropati in je dajal, da jo hoče tudi usmrtili, namreč zadaviti. Cviren pravi, da je le zaradi tega šel ž njim, ker se je bal, da bi Kozel Mico Hočevar usmrtil, od katerega dejanja je on Kozlu odsvetoval. Šla sta do tistega kraja, kjer se je blizu imel rop izvršiti, Cviren pa, da je, kakor pravi, malo zaostal. Kozel, ki je včeraj proti njemu izpovedaval, namazal se je z blatom in se našemil, ali on nij videl, kako je rop izvrševal, temuč čakal ga, in šla sta po dovršenem ropu, akoravno je Cviren silil domov, na predlog Kozlov na Primskovo, kajti rekel je, da bi bilo to ljudem sumljivo, ako ideta domov. Na Primskovem sta bila najprej v novej gostilni, potem v krčmi necega Moškerca, kjer nju oba ljudje poznajo in bodo tudi izpričali, da sta bila res tam. Oropnega denarja je dobil, kakor Cviren pravi, od Kozla 20 gld., namreč en desetak in dva petaka. Desetak in en petak je v štibale skril in ker je bil dež, popolnem jih zmedel, tako, da mu nijsta nič zalegla. Drugi petak, ki ga je v gostilnici kazal, bil je materin. Da je denar od ropu poskril, bil je uzrok strah, ker se je bal žandarjev. Da nij povedal prej resnice, uzrok je strah pred bratom Kozlovim in Prosenom, katera sta mu grozila in katerih se je bal. Da ima Kozel v istini denar, pravi Cviren, najbolji dokaz je to, da je Kozel denar posojeval, enemu 20 gld., družemu 10 gld. Ko so šli na Koroško nij on, nego Kozel pravil, da je rop izvršil. Vsled te izjave Cvirnovne sklence sodnija, da se obravnava proti Cvirnu preneha in samo proti Hočevarju nadaljuje. Hočevar tudi še zdaj taji. Proti Kozlu pa se bode na predlog državnega pravdnika pričela nova obravnava.

Porotnikom se tedaj stavi samo eno, udeležbe Hočevarja pri hudodelstvu ropu ti-kaječe vprašanje. Porotniki po daljšej razpravi vprašanje enoglasno potrdé in sodnija obsodi vsled tega izreka Tomaža Hočevarja na šest let teške ječe, poostrene z enim

postom vsak mesec in s samotnim tamnim zaporom in trdim ležiščem vsako leto 28. aprila. Razen tega ima Hočevar svojo sestro za oropanih 280 gld. odškodovati. Kar se tiče 100 gld., katere terjaja Mica Hočevar za svoj strah, napoti se na pravni pot. Obravnavo je poslušalo cel čas jako mnogo, ravno ne izbrana, občinstva.

Dunajska borza 14. decembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)		
Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld.	85 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	90
Zlata renta	74	65
1860 drž. posojilo	113	10
Akcije narodne banke	201	—
Kreditne akcije	209	—
London	119	55
Napol.	9	57
C. kr. cekini	5	65 1/2
Srebro	105	40
Državne marke	59	05

Tuji.

14. decembra:

Pri Slonu: Tomšič iz Pisino. — Wakonig iz Litije. — Hippman iz Gradca. — Capistrano iz Proseka. — Debevec iz Kamnika. — Herzog iz Gradca. — Ilme iz Hrastnika.

Gostilnica

v Sevnici na Štajerskem se štirimi sobami, kuhinjo in drugimi prostori, se odda od 1. januarja 1878 na eno ali več let v zajem ali štant; pogoj se naznanijo pri g. Jan. Perdanu ali pa pri lastniku Francu Simončiču v Sevnici, Lichtenwald. (372—3)

Javna zahvala

gospodu Franju Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchenu, izumitelju Wilhelmovega antiartritidega antirevmatičnega kri čistilnega čaja. Kri čistilen proti trganju in revmatizmu.

Ako stopam tu v javnost, storim zaradi tega, ker si štejem najprej v dolžnost, gospodu Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchenu, svojo najiskrenjšo zahvalo izrehati na uslugah, katere mi je učinil njega kri čistilen čaj v mojej bolesteri revmatičnej bolezni, a potler, da tudi druge, katerih bi se to strašno zlo lotilo, opozorim na ta izvrsten čaj. Nikakor ne morem popisati mučilnih bolečin, katere sem cela tri leta po svojih udih čutila, kadar koli se je vreme izpremenilo, in katerih me nij nobeden lek mogel ozdraviti, niti same žvepljene kopelji v Badnu poleg Dunaja. Cele dolge noči sem se obračala sem ter tja po postelji, a nijsem mogla zatistiti ni očesa, jesti se mi nij zljubilo, zmirom slabše sem izgledala in pojemale so mi uže telesne moči. Ko sem pak 4 tedne pila gori imenovani čaj, nijsem samo bolečin bila popolnem prosta, nego sem še zdaj vsa zdrava, ko uže 6 tednov ne pijem nobednega čaja, vse moje telesno zdravje se je vrlo podvrnilo. Prepričana sem do cela, da bode vsak, ki trpi slično bolezen ter jame piti ta čaj, tudi izumitelja njegovega, gospoda Franjo Wilhelma, povelicaval, kakor ga jaz. Odličnim poštovanjem

Grofica Budšin-Streitfeld, soproga podpolkovniku, na Dunaji, v Verinžkeje glavnej ulici.

(379—1)

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravniku zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in povezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritidega antirevmatičnega kri čistilnega čaja“, ker so priredki, ki služe samo pod imenom antiartritidega antirevmatičnega kri čistilnega čaja, jedino ponarejeni ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritidega antirevmatičnega kri čistilnega čaja tudi

Ljubljana: Peter Lassnik:

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Goldmüller, lekarnar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovar: Rud. Sivoboda, lekarnar; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarna in Franjo Rauscher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar; Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambruzzi; Deutsch-Landsberg: Müller-jevi dediči; Essek: J. C. von Dienes, lekarnar; Josip Pobetzky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schröckenfuss, lekarnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Rausch, lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Feldbach: Josip König, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gradec: J. Burgleitner, lekarnar; Guttaring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip Matich; Gospić: Valentin Vouck, lekarnar; Grafendorf: Josip Kaiser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitch; Inichen: J. Stapp, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovec: J. Benič, lekarnar; A. E. Katkič, lekarnar; Kindberg: J. Karinčič, lekarnar; Kapfenberg: Turner, lekarnar; Knittelfeld: Vilj. Vischner, lekarnar; Kranj: Karl Savnik, lekarnar; Linc: Franjo pl. Erlach, lekarnar; Leoben: Ivan Peferschy, lekarnar; Maribor: Alois Quandest; Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Mürzzuschlag: Ivan Danjer, lekarnar; Murau: Ivan Steyrer; Mitrovica: A. Kerstenovich; Mals: Ludwig Pöll, lekarnar; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Neumarkt (Štajersko): Karl Maty, lekarnar; Otočac: Edo Tomay, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, lekarnar; Požega: Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; Prassberg: Ivan Tribuč; Ptuj: C. Girod, apoteker; Rottenmann: Franjo X. Ilting, lekarnar; Rovereto: Richard Thales, lekarnar; Samobor: F. Schwarz, lekarnar; Sebenico: Peter Beros, lekarnar; Slov. Bistrica: Adam pl. Putkowski; Slov. gradec: G. Kordek, lekarnar; Jos. Kaligarsch, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton; St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timoschek; Semlin: D. Joannovicz-a sin; Spljet: Venatio pl. Prazio, lekarnar; Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravalle, lekarnar; Trient: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Vukovar: A. Kraicovics, lekarnar; Vinkovce: Fried. Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar; Zlatar: Ivan N. Pospisil, lekarnar.

Učenec,

ki zna slovenski ter nemški pisati in čitati, sprejme se pod dobrimi uveti v prodajalnico na kmetih. Natančneje se po dobroti izve v prodajalnici špecerijskega blaga na mestnem trgu št. 20, ali naravnost pri J. N. Rantu v Polhovem Gradcu. (376—2)

Ti priznavajoči dopisi so najboljši dokazi o izvrstnih učinkih

Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alop.

Blagor. gosp. Franju Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchenu. V Balinčah pri Lugoju, 16. februarja 1877.

Izvolite mi pripisati se poštnim povzetjem 2 steklenici svojega slavnega Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alop.

Bilježim se z vsem poštovanjem

Franjo Hesse, podniška tovarna.

V Kalternu, na južnem Tirolskem, 16. februarja 1877.

Vaše blagorodje!

Uže pred 6. leti sem še le 24 leten deželen strelec so hudo prehladil pri daljši orožni vaji ter si tako nakopal strašno bolečino v prsih.

Tiščalo me je v prsih, teško sem dihal in včasih bruhal kri z razno nesnago. To se je vsako leto ponavljalo osobito v jeseni ter spomladi in uže so zdravniki obupali nad mojim ozdravljenjem.

Kar mi v jeseni lanskega leta nasvetuje naš gospod sodnijski zdravnik dr. Pupeček, da naj poskusim Vaš slavnoznani Wilhelmov snežniški zeliščni alop; povžil sem ga 10 steklenic in gledi čudo, posle nijsem nikdar več bruhal krvi, nijsem nobeden dan preležal v postelji, in mogel sem si tudi zopet kaj zaslužiti. Tudi me nij več tiščalo v prsih in sem lahko sopal.

Nedavno sem moral zopet ves dan prebiti pod milim nebom, in me zatorej zopet tiščil v prsih ter teško diham, bojim se dakle, da bi tudi utegnil bruhati kri in rad bi se temu uže vnaprej izognil.

Učojam se zbog tega usrdno prositi Vaše blagorodje, ker imam neizmerno veliko zaupanje do Vašega Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alop in se od njega najgotovješe nadejam popolnega zdravlja, da mi izvolite pripisati nekoliko steklenic tega zdravila.

Sé poštovanjem

Mih. Riccabona,

c. kr. deželni strelcev-nadlovce-invalid.

Oni p. n. kupovalci, ki dobiti želé pravi moj izvrstni snežniški zeliščni alop, k. ga uže od leta 1855 napravljam, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Samo tedaj moj izdelek, ako je na steklenici ta moj pečat.

Kdor to zavarovalno marko ponaredi, bode kaznovan po zakonu.

Napod se pridodaje vsakej steklenici.

Zapečaten originalna steklenica velja 1 gold. 25 kr. ter se more vselej sveža dobiti pri izdelatelju samem

Fr. Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu, Nižje Avstrijsko.

Povezavanje računamo z 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva samo pri mojih gospodih jemalcih:

Ljubljana: Peter Lassnik,

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; Bolcan: F. Waldmüller, lekarnar; Borgo: Jos. Bettanini, lekarnar; Bruneck: J. G. Mahl; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarna in F. Rauscher; Essek: J. C. v. Dienes, lekarnar; Frohnleiten: Vincenc Blumauer; Friesach: Anton Aichinger, lekarnar; Feldbach: Jos. König, lekarnar; Gradec: Wend. Trnkoczy, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gospić: Valentin Vouck, lekarnar; Glinca: Anton Haulik, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. v. Aichinger, lekarnar; Inomost: Franc Winkler, lekarnar; Inichen: J. Stapp, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Jaska: Aleks. Heržić, lekarnar; Celovec: Karel Klemenčič; Karlovec: A. E. Katkič, lekarnar; Koprivnica: Max. Werli, lekarnar; Kranj: Karel Savnik, lekarnar; Knittelfeld: Wilh. Vischner; Kindberg: J. S. Karinčič; Linc: Franc v. Erlach, lekarnar; Maribor: Alojzij Kvandest; Meran: Wilhelm v. Penwerth, lekarnar; Mals: Lud. Pöll, lekarnar; Murau: Jan. Steyrer; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Ptuj: C. Girod, lekarnar; Postojna: J. A. Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: R. Deodotovi dediči; Radgona: Caesar E. Andrieu, lekarnar; Rovereto: Richard Thales, lekarnar; Slov. Gradec: P. Kerdek, lekarnar; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Trst: C. Zanetti, lekarnar; Vukovar: A. Kraicovics, lekarnar; Vinkovce: Friederich Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar.

Gospodje, ki želé prevzeti kako zalogo, naj se izvolijo obrniti do mene.

V Neunkirchenu poleg Dunaja (Nižje Avstrijsko).

(381—1)

Franjo Wilhelm, lekarnar.